

L'aposta de Pascal

R. Panikkar

Si fos un artista us contaria una història: la història de l'intel·lectual, per no dir d'un comerciant o d'un pagès, que havent llegit Pascal, aquell filòsof francès del segle disset, i veient-ne la «racionalitat» de l'aposta va decidir de seguir-la: Si no crec i no practico, i Déu existeix, em condemnaré per una eternitat; si crec i practico encara que Déu no existeixi, em tindrè que fastiguejar uns quants anys sense altres conseqüències. L'eternitat és «més llarga» que uns quants anys de vida. És millor apostar per ella.

Deixant ara apart si aquesta noció de Déu com si aquesta idea d'eternitat siguin correctes, i deixant igualment de cantó si aquesta fou la proposta de Pascal —doncs em temo que les tres interpretacions siguin inescalciaient— deixant, repeteixo, tot això de banda, vet aquí que el nostre bon home, amb seny català, es va decidir per la part més segura i raonable i es va convertir en un practicant impecable, en un cristià model. Però també va venir un dia en que es va morir. Se n'anava ja directament al cel quan Sant Pere l'aturà per enviar-lo a l'infern.

«No he complert jo per ventura tota la Llei i els Profetes de la manera més estricta i exemplar?» demanà. Sant Pere li va confirmar que de la manera més estricta certament ho va fer; però que no pas de la manera més exemplar, perquè no hi ha models per la fe cristiana, puig que aquesta té que sortir de dins.

La seva dona que el seguia, i que se'n va anar al purgatori, ens ho va contar, doncs ella va encara escoltar el discurs de l'apòstol de les claus. Ens va recalcar que no era una reproducció magnetofònica, però que Sant Pere li va venir a dir quel-

com d'aquest tarannà al seu marit:

«Però, és que en la teva fe calculadora et creies també que Déu és tonto? Com és que podies creure que la fe és conseqüència d'un raonament, ni que sigui d'un raonament de probabilitats? La vida no és una loteria ni el cel un premi. El cel és un destí. Qui us ha dit que la fe era això? No havies copsat que l'hipocresia és possiblement l'única cosa que el Senyor va fustigar sense miraments? Has fet una mala jugada. Ho has passat «malament» en la terra per poder després passar-t'ho bé en el cel. T'has equivocat de fe. Aquest Déu no és el nostre i dubto que existeixi. No resaves tu també: «així en la terra com en el cel?» Doncs ja ho tens, malament en la terra i pitjor en el cel. Quin company meu apòstol ha mai predicat que el cel es guanyi fent un càlcul. No vull dir res en contra del torturat de Pascal; que era un sant. Però crec que ell havia llegit àdhuc en la Bíblia que Yahvé s'esgargamellava cridant que volia misericòrdia i no sacrifici. A mi se m'empatxen els «teòlegs» i Pau bé que ho sabia, però crec que ell et diria que la teva fe no era lliure, gratuïta, per la joia de creure i per res més. La fe no és per a obtenir alguna cosa, com si la fe fos una moneda amb la que comprar la vida eterna. La vida ni es compra, ni es juga a sorts. La vida es viu. I ademés la vida de fe és joiosa i agradable. No és pel sentit del deure que es tenen de fer les coses, sinó per gust, és a dir, amb amor. No has llegit en les escriptures hindús i en la literatura cristiana tantes i tantes llegendes de monjos que es creuen sants i que es condemnen, i de saltacamins que es salven? O més senzillament no havies no-

tat mai que el Fill de l'Home era l'amic dels pecadors públics i privats? Em sap greu, bon home, t'has equivocat de porta. Pel cel no s'hi aposta».

«Què és el que hauria tingut de fer?» li va preguntar el pobre home tot contristat.

«Jo tenia dubtes i em va semblar la manera més digna de resoldre'ls. Vaig seguir la filosofia del més segur i del que després de Pascal se'n va dir del «si de cas». I us puc assegurar que ho vaig fer tan bé que ningú ho va notar. Tinc tots els papers clericals en regla».

«Notar què? Que feies comèdia?» li va respondre Sant Pere.

«Ho veig molt fumut», va continuar, «Com si la fe consistís en fer el creient».

«Jo em creia que tenia d'aparentar ser un home d'església» li va respondre el nostre home.

«D'això jo en sé molt poc» va dir-li l'apòstol.

«Per aquí arriben gent de tota mena. Sols sé que la fe no és això. Jo sé que si les coses no es fan amb alegria no són ni agradables a l'home ni a Déu, sols sé que en temps de Jesús no hi havia calculadores i que el càlcul de probabilitats i diferencial, que va mig inventar Pascal, potser fou el que va ocasionar aquesta extrapolació lamentable. Però mira —va continuar Sant Pere— em sembles una bona persona.»

«Pots dir-me alguna cosa que hagi fet i que veritablement la cregues sense cap intenció ulterior?»

El nostre home es va gratar el cap i li va explicar a l'apòstol que una vegada va veure un company en una situació difícil i que com havia decidit de «fer el cristià» el va ajudar fent-li veure que no ho feia per ell sino per l'amor al Crist.

Aquesta vegada Sant Pere va

estar a punt de perdre la paciència, però després es va tornar a serenar perquè va recordar-se que no era la primera vegada que sentia tal mena de tergiversació de les paraules del seu Mestre Jesús. Així doncs li va desfer el malentès explicant-li que els que anaven a l'infern no sabien que les obres bones que varen deixar de fer les havien deixat de fer al Crist. Però que al cel igualment hi anaven aquells que no sabien que les bones obres les havien fet pel Crist, doncs tampoc ells l'havien vist.

«O sigui» —li va reaccionar el

bon home ja atabalat del tot— «que tot el que es fa pel Crist no compta?»

«Els que estaven a la dreta no ho sabien pas que el Crist estigués «amagat» en els que tenen alguna necessitat»— li va respondre Pere—, «llegeix els Evangelis, si no et fies de mi».

«Ja no hi ha res a fer» va pensar el nostre bon home, i ja s'estava retirant més que moix, quan amb molta vergonya li va dir a Sant Pere que l'únic que li venia ara a la memòria era una cosa que ell fins ara havia considerat poc bona.

«I, què és?», li preguntà Pere.

«Bé, —va respondre el pobre home—, ara ja us ho puc dir. Jo vaig fer el meu testament pels pobres, perquè em creia que és el que un bon cristià tenia de fer, però vaig fer una trampa; vaig afegir-hi una clàusula secreta pel notari a fi de que retrassés la realització de la testamentaria fins a saber com s'en sortiria la meua dona d'una operació difícil...»

«Ves-t'en doncs al purgatori a juntar-te amb ella», li va dir Sant Pere, «puix que l'has estimada».

La Flora de Tavertet

per Jordi Sanglas

Amb afany d'honorar la natura, especialment la flora de Tavertet, hem fet un muntatge de diapositives amb un recull de flors i plantes que ens han semblat més atractives, i també de les més rares del nostre poble.

Encara que el poble de Tavertet sembla un xic aspre i sec, hi ha una gran riquesa de flors. Així hem pogut recollir, fins aquest moment més de 400 plantes diferents, en els 32 Km.² que corresponen al nostre municipi. Aquí no hi trobareu les plantes que no fan flor o són poc atractives. Com ara les gramínies i altres.

Algunes de les plantes que veurem, els entesos les consideren ven rares i especials, que necessiten un hàbitat especial o que la nostra contrada té uns valors propicis i especials per aquestes plantes. Podem dir, a nivell d'exemple, que alguna espècie es troba pel damunt dels 3.000 m. d'altitud.

Ens queden encara una bona colla de plantes i flors que no

hem pogut catalogar o trobar-ne el nom. Amb el temps pensem millorar la col·lecció.

Pensem que mai podrem donar per concluida la col·lecció; ja que hem pogut observar que una mena de planta la troven en un petit o determinat erol de terreny, tal vegada on un ocell o una ventada hi haurà deixat caure alguna llavor, i ja no la tornem a trovar enlloc més del terme. Això fa pensar que no es possible catalogar-les mai totes ja que caldria resseguir tots els racons pam a pam i en diferents èpoques de l'any; doncs a algunes plantes la floració els dura pocs dies. Per tant, encara que s'hi dediqués tota una vida després en podrien aparèixer de noves. Mentrestant ens acontentem en fer conèixer les que hem pogut catalogar fins ara. Esperem que un altre dia podrem fer una nova adició.

Encara que ens hem esmerat en posar el nom vulgar i el científic de cada planta i flor admetem que hi pugui haver alguns errors.

Esperem que sigui del vostre grat i que serveixi per apropar-nos un xic més a aquesta meravella que és la natura.

Muntatge audio-visual de plantes i flors boscanes de Tavertet

Col·lecció de flors i plantes boscanes recollides dins el terme municipal de Tavertet. Algunes les designem amb el seu nom més conegut; altres amb el seu nom científic i les més pels dos mètodes. Igualment intentem distingir les comestibles, les medicinals i altres usos. Per saber-ne les propietats recomanem consultar **La guia de flors i plantes medicinals** de Pio Font i Quer «EL DIOSCORIDES RENOVADO».

El terme de Tavertet es molt variat tant per la seva altitud com per la seva humitat, això afavoreix la varietat d'espècies. Algunes les trobem a les serralades de St. Bartomeu Sesgor-